

Analiza problemów oraz działań na rzecz osób niepełnosprawnych 2021-2022

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania z zakresu między innymi ustawy o pomocy społecznej i rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych mające na celu poprawę funkcjonowania rodziny, zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym i dysfunkcjonalności rodzin. Złożoność i wielowymiarowość, a także zmienność w czasie działań wspierających osoby niepełnosprawne oraz duże zróżnicowanie wewnętrzne tej grupy sprawiają, że obszar problemów i usług, z jakimi mamy do czynienia, jest bardzo rozległy. Analiza sporządzona została w oparciu o dane zawarte w sprawozdaniu rocznym z działalności PCPR w Gryfinie, Oceny Zasobów Pomocy Społecznej, sprawozdaniu MPiPS-03 (sprawozdanie z udzielonych świadczeń pomocy społecznej-pięniężnych w naturze i usługach) oraz MPiPS-05 (sprawozdanie o placówkach zapewniających całodobową opiekę i wsparcie) dane z PUP, PZAZ, WTZ i opracowań własnych na podstawie wyników bieżącej pracy w zakresie pomocy osobom z niepełnosprawnościami. Charakterystyce poddano zasoby instytucjonalne. Realizacja celów i zadań pomocy społecznej wymaga odpowiednio rozbudowanej, komplementarnej sieci jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, którą na szczeblu powiatu tworzy Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie wraz z Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz placówki świadczące usługi adresowane do osób niepełnosprawnych:

- domy pomocy społecznej,
- warsztaty terapii zajęciowej, kluby przy warsztatach terapii zajęciowej
- powiatowy zakład aktywności zawodowej,
- spółdzielnia socjalna.

I. Domy Pomocy Społecznej:

Na terenie Powiatu Gryfińskiego działają cztery domy pomocy społecznej o łącznej liczbie 403 miejsc. Dwa domy przeznaczone są dla osób przewlekle somatycznie chorych, a pozostałe dwa domy przeznaczone są dla osób niepełnosprawnych intelektualnie.

DPS są placówkami pobytu całodobowego dla osób, które z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie mogą samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Powiat prowadzi Dom Pomocy Społecznej w Nowym Czarnowie. Prowadzenie trzech DPS Powiat powierzył organizacjom pozarządowym:

- Dom Pomocy Społecznej w Dębcach - Stowarzyszeniu "Pod Dębami",
- Dom Pomocy Społecznej w Moryniu - Zgromadzeniu Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego,
- Dom Pomocy Społecznej w Trzciesku Zdroju - Stowarzyszeniu "Dom z Sercem".

W przypadku pojawienia się wolnego miejsca w DPS, umieszczana jest kolejna osoba z listy osób oczekujących. W 2021 r. ze względu na panującą pandemię i konieczność zrobienia testu na COVID - 19 przed przyjęciem do DPS, umieszczanie znacznie się przedłużało, na dzień 31.10.2021 r. w DPS było wolnych 6 miejsc w tym: Dębce -1, Trzciesko – Zdrój – 2, Moryń -1. Nowe Czarnowo - 2. Na przyjęcie do domów pomocy społecznej na dzień 31.10.2021 r.

oczekiwało 29 osób w tym: Dębce 11, Trzcіńsko – Zdrój - 7, Moryń -2, Nowe Czarnowo – 9. W 2022 r. sytuacja znacznie się poprawiła, nie ma już wymogu robienia testu na COVID - 19, w przypadku zwolnienia miejsca zostaje umieszczana kolejna osoba z listy oczekujących. Stan na dzień 31.10.2022 r. – 1 wolne miejsce w DPS Dębce, na przyjęcie do DPS oczekuje 39 osób w tym: Moryń 4, Dębce 17, Trzcіńsko – Zdrój 11, Nowe Czarnowo 7.

II. Warsztaty Terapii Zajęciowej:

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Gryfinie i Goszkowie realizują zadania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej dla 65 osób niepełnosprawnych zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia. Kwota na dofinansowanie kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika WTZ ze środków PFRON w 2021 roku wynosiła 21.696,00 zł. Natomiast kwota na dofinansowanie kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika WTZ ze środków PFRON w 2022 roku wynosi 24.096,00 zł po ostatniej zmianie z dnia 19.10.2022 r zwiększona do 25.896,00 zł. W związku z powyższym nastąpił wzrost o 4.200,00 zł Dużą wagę przywiązuje się w WTZ do umiejętności zdrowego i aktywnego wypoczynku. Uczestnicy WTZ biorą czynny udział w licznych wydarzeniach o charakterze kulturalnym, sportowym i rekreacyjnym. Warsztaty są miejscem przyjaznym dla uczestników, wyposażone w sprzęt rehabilitacyjny i komputerowy. Pracownie to pomieszczenia urządzone do pracy i wypoczynku, ozdobione pracami uczestników. W WTZ panuje rodzinna atmosfera, uczestnicy wspierają się i korygują swoje zachowania. Bardzo radośnie witają wszystkich gości. W 2022 roku 2 osoby opuściły Warsztaty, w tym: w WTZ w Gryfinie jedna osoba z powodu zgonu a w WTZ w Goszkowie zrezygnowała. Rada Programowa zadecyduje czy w przyszłym roku będą jakieś osoby, które będą zdolne do wejścia na rynek pracy i będą mogły opuścić WTZ.

WTZ w Gryfinie - na przyjęcie w 2021 r oczekiwało 11 osób, natomiast w 2022 roku oczekuje 10 osób. Problemy osób z niepełnosprawnością w WTZ w Gryfinie:

- ograniczona możliwość samodzielności i decyzyjności, wynikająca z traktowania osób z niepełnosprawnością intelektualną jako tych, którzy nie mogą o sobie decydować,
- postawy społeczne wobec osób z niepełnosprawnością intelektualną - brak zrozumienia, akceptacji, równego traktowania, a także infantylicyzacja,
- obawy przed tym, jak będzie wyglądać ich życie, gdy umrą ich rodzice/opiekunowie - brak dostępnego systemu mieszkalnictwa wspomaganego, niewystarczająca wysokość otrzymywanych świadczeń finansowych,
- problemy komunikacyjne, brak połączeń autobusowych z wiosek i małych miejscowości.

WTZ Goszków - na przyjęcie w 2021 r oczekiwało – 3 osoby, natomiast w 2022 roku oczekują również 3 osoby. Problemy osób z niepełnosprawnością w WTZ w Goszkowie:

- trudności finansowe, szczególnie u osób z niepełnosprawnością prowadzących samodzielnie gospodarstwo domowe,
- brak wystraszającej opieki medycznej (długi czas oczekiwania do lekarzy specjalistów),
- obawy przed podjęciem zatrudnienia,
- brak połączeń komunikacyjnych (przemieszczanie się i transport),
- problemy z komunikacją w innym niż Warsztat środowisku,

- stereotypowe postrzeganie osób niepełnosprawnych.

Na podstawie powyższego zestawienia problemów z dwóch WTZ-ów działających na terenie powiatu gryfińskiego powtarzają się następujące problemy: brak połączeń komunikacyjnych z małymi miejscowościami, brak akceptacji, zrozumienia w środowisku innym niż WTZ oraz stereotypowe postrzeganie osób niepełnosprawnych, a także niewystarczające środki do prowadzenia samodzielnego gospodarstwa domowego.

III. Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych – zadania realizowane w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych:

1. Dofinansowanie udziału w turnusach rehabilitacyjnych:

W roku 2021 do PCPR w Gryfinie wpłynęło 84 wnioski osób ubiegających się o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, przy kwocie 112.780,00 zł. pozytywnie rozpatrzono 75 wniosków przyznając dofinansowanie dla 119 osób (niepełnosprawnych wraz z opiekunami).

Z przyznanego dofinansowania zrezygnowało łącznie z opiekunami 21 osób, a więc przyznane dofinansowanie wykorzystało 97 osób na łączną kwotę 112.780,00 zł

W roku 2022 do PCPR w Gryfinie wpłynęły aż 152 wnioski osób ubiegających się o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym, przy kwocie 290.000,00 zł. pozytywnie rozpatrzono 148 wniosków przyznając dofinansowanie dla 216 osób (niepełnosprawnych wraz z opiekunami). Z przyznanego dofinansowania zrezygnowało łącznie z opiekunami 27 osób, a więc przyznane dofinansowanie wykorzystało 189 osób na łączną kwotę 289.300,00 zł.

W roku 2022, w porównaniu do lat 2020 i 2021 zauważono znaczny wzrost zainteresowania osób niepełnosprawnych dofinansowaniem do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych. Natomiast mniejsze zainteresowanie turnusami rehabilitacyjnymi w latach 2020-2021 podyktowane było ograniczeniami spowodowanymi przez epidemię COVID-19 wówczas wiele osób zrezygnowało z wyjazdu na turnus. Ponadto od 24 października 2020 r ośrodki rehabilitacyjne zostały zamknięte i nie mogły prowadzić rehabilitacji (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30.10.2020 zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z występowaniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r poz. 1917). W związku z powyższym wykorzystanie środków PFRON na dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych w roku 2020 wyniosło tylko - 46.700,00 zł tj. 20 wniosków (38 osób). Natomiast w roku 2021 sytuacja związana z pandemią koronawirusa uległa znacznej poprawie co pozwoliło na wykorzystanie 100% środków przeznaczonych na dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym tj. kwoty 112.780,00 zł. W roku 2022 liczba wniosków na dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych powróciła do liczby wniosków jaka wpływała do PCPR przed pandemią koronawirusa. Przewiduje się, że w roku następnym oraz kolejnych latach tendencja będzie podobna lub wzrostowa tj. pomiędzy 150 a 200 wniosków rocznie. W związku z tym warto zabezpieczyć środki finansowe na turnusy rehabilitacyjne na poziomie 290-300 tys zł.

2. Zadania realizowane na rzecz osób niepełnosprawnych finansowane ze środków PFRON.

Na podstawie uchwały Rady Powiatu w sprawie określenia zadań realizowanych w 2021 i 2022 r ze środków PFRON, sfinansowano następujące zadania:

<i>Rok 2021</i>			
<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Liczba osób korzystających</i>	<i>Środki finansowe w zł</i>
1.	Dofinansowanie kosztów działania WTZ- Goszków	30 uczestników	650.880,00
2.	Dofinansowanie kosztów działania WTZ - Gryfino	35 uczestników	759.360,00
3.	Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	62 uczestników i 35 opiekunów razem: 97 osób	112.780,00
4.	Zlecenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej	3	87.220,00
<i>Rok 2022</i>			
<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Liczba osób/organizacji korzystających z dofinansowania</i>	<i>Środki finansowe w zł</i>
1.	Dofinansowanie kosztów działania WTZ- Goszków	30 uczestników	722.880,00
2.	Dofinansowanie kosztów działania WTZ - Gryfino	35 uczestników	843.360,00
3.	Dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	131 uczestników i 58 opiekunów razem: 189 osób	289.300,00
4.	Zlecenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej	2	84.093,00

Z powyższej tabeli wynika, że w roku 2022 nastąpił znaczny wzrost w porównaniu do roku 2021 w poziomie wykorzystaniu dofinansowania do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym natomiast

w zadaniach zleconych z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych spadek liczby podmiotów realizujących zadanie z 3 w roku 2021 do 2 w roku 2022, kwota dofinansowania zadań również była niższa w roku 2022 o 3.127,00 zł.

Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne sprzęt

rehabilitacyjny i środki pomocnicze:

- w 2021 roku złożono 876 wniosków a dofinansowanie otrzymały 805 osób,
- w 2022 roku złożono 665 wniosków a dofinansowanie otrzymały 527 osoby

Podjęmowanie działań zmierzających do ograniczenia skutku niepełnosprawności i likwidacji barier utrudniających osobom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczeństwie:

- w 2021 r. złożono 37 wniosków a dofinansowanie otrzymają 25 osoby,
- w 2022 r. złożono 19 wniosków a dofinansowanie otrzyma 6 osób.

Na podstawie uchwały Rady Powiatu w sprawie określenia zadań realizowanych w 2021 r. ze środków PFRON, sfinansowano następujące zadania:

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Liczba osób korzystających</i>	<i>Środki finansowe w zł</i>
1.	Dofinansowanie sprzętu rehabilitacyjnego dla instytucji	270	25.860,81
2.	Dofinansowanie likwidacji barier w tym: - architektoniczne, - w komunikowaniu się, - techniczne,	<u>25</u> : 7 12 6	<u>99.930,08</u> : 51.842,08 31.420,80 16.667,20
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	805	662.520,75

Na podstawie uchwały Rady Powiatu w sprawie określenia zadań realizowanych w 2022 r. ze środków PFRON, sfinansowano następujące zadania:

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa zadania</i>	<i>Liczba osób korzystających</i>	<i>Środki finansowe w zł</i>
1.	Dofinansowanie sprzętu rehabilitacyjnego dla instytucji	400	36.709,69 zł
2.	Dofinansowanie likwidacji barier w tym: - architektoniczne, - w komunikowaniu się, - techniczne,	<u>7</u> : 6 0 1	<u>56.086,45 zł</u> : 51.638,45 zł 0 zł 4.448,00 zł
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	527	422.801,71 zł

3. Programy PFRON:

„Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” Moduł IV:

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w roku 2021 uruchomił program pn. **„Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi” - Moduł IV**, realizatorem ww. programu w Module IV był samorząd powiatowy i gminny.

W ramach Modułu IV Powiat Gryfiński złożył wystąpienie i otrzymał dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla 4 Domów Pomocy Społecznej działających na terenie powiatu gryfińskiego w łącznej kwocie **99.946,38 zł**

Środki przeznaczone zostały m.in. na zakup środków ochrony osobistej oraz sprzętu służącego rehabilitacji mieszkańców czterech dps-ów (siłownie na zewnątrz oraz sprzęty do ćwiczeń w budynku).

Wsparcie otrzymane z PFRON, pozwoliło na zmniejszenie ryzyka zakażenia mieszkańców dps-ów koronawirusem, a także pozwoliło na usprawnienie i aktywizację ruchową po przebytych chorobach COVID-19 i czasie odosobnienia (kwarantanny, izolacji). Zakupiony sprzęt skrócił proces rehabilitacji po przebytej chorobie COVID-19.

Rok 2022 i wojna w Ukrainie spowodowała napływ ukraińskich uchodźców wojennych w tym również osób niepełnosprawnych. W związku z tym PFON uruchomił specjalny **Program pn. „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością”:**

Celem ww. programu jest zapewnienie pomocy obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością, którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium Ukrainy.

Beneficjentami programu są obywatele Ukrainy z niepełnosprawnością, spełniający łącznie następujące warunki:

1. ich pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznany za legalny, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy,
2. posiadają, w przypadku osób pełnoletnich, dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności, wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności, a odnośnie osób małoletnich dokument potwierdzający I lub II stopień niepełnosprawności, wydany w ramach ukraińskiego systemu orzekania o niepełnosprawności, a w przypadku jego braku przedstawia oświadczenie lub oświadczenie opiekuna o jego posiadaniu, zwani dalej „Beneficjentami programu”.

Formy i zakres pomocy udzielanej w ramach programu:

Pomoc finansowa udzielana jest ze środków PFRON: w ramach Modułu I – w formie świadczenia na sfinansowanie Beneficjentom programu, wymaganego udziału własnego w zakupie lub naprawie wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie, wskazanych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 29 maja 2017 r. w sprawie wykazu wyrobów medycznych wydawanych na zlecenie zwanego dalej „świadczeniem”

Realizatorem programu w Module I jest samorząd powiatowy, który przystąpi do realizacji programu (powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie ul. Łużycka 91, 74-100 Gryfino). W ramach ww. programu PCPR w Gryfinie zapotrzebował z PFRON kwotę **50.000,00 zł.** na rok 2022.

Przy Warsztatach Terapii Zajęciowej od 2019 roku realizowany jest program „Zajęcia Klubowe”

Celem programu jest wsparcie osób niepełnosprawnych w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym poprzez prowadzenie przez WTZ zajęć klubowych jako zorganizowanej formy rehabilitacji.

– w 2021 r PFRON przekazał - 48.600,00 zł

WTZ Goszków – 16.200,00 zł

WTZ Gryfino - 32.400,00 zł

– w 2022 r PFRON przekazał – 50.220,00 zł

WTZ Goszków – 16.740,00 zł

WTZ Gryfino - 33.480,00 zł

W 2022 r. stawka na jednego uczestnika Zajęć Klubowych wzrosła o 15 zł, w 2021 r. wynosiła 450,00 zł, natomiast w 2022 r. - 465,00 zł

Pilotażowy program pn. „Aktywny Samorząd”

Cele programu:

1. Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.
2. Cele szczegółowe programu:
  - 1) przygotowanie beneficjentów programu z zaburzeniami ruchu, słuchu i percepcji wzrokowej do pełnienia różnych ról społecznych poprzez umożliwienie im włączenia się do tworzącego się społeczeństwa informacyjnego;
  - 2) przygotowanie beneficjentów programu do aktywizacji społecznej, zawodowej lub wsparcie w utrzymaniu zatrudnienia poprzez likwidację lub ograniczenie barier w poruszaniu się oraz barier transportowych;
  - 3) umożliwianie beneficjentom programu aktywizacji zawodowej poprzez zastosowanie elementów wspierających ich zatrudnienie;
  - 4) poprawa szans beneficjentów programu na rywalizację o zatrudnienie na otwartym rynku pracy poprzez podwyższanie kwalifikacji;
  - 5) wzrost kompetencji osób zaangażowanych w proces rehabilitacji osób niepełnosprawnych, pracowników lub pracujących na rzecz jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji pozarządowych.

FORMY WSPARCIA REALIZOWANE W 2021 r:

MODUŁ I:

OBSZAR B – LIKWIDACJA BARIER W DOSTĘPIE DO UCZESTNICTWA SPOŁECZEŃSTWIE INFORMACYJNYM

- Obszar B Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 roku

życia lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku lub obu rąk - 6 wniosków złożonych na łączną kwotę wnioskowaną **28 270,58 zł**, jedna osoba zrezygnowała z ubiegania się o dofinansowanie. Z pozostałymi wnioskodawcami podpisano umowy.

- Zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania – **1** złożony wniosek i zrealizowany na kwotę **2 000,00 zł**.
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku – **5** złożonych wniosków i zrealizowanych. Kwota wydatkowana na to zadanie **31 827,76 zł**.
- Zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami komunikowania się za pomocą mowy – **3** wnioski złożone i zrealizowane. Kwota wydatkowana na to zadanie **8 888,40 zł**

OBSZAR C – LIKWIDACJA BARIER W PORUSZANIU SIĘ:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – **1** wniosek złożony i zrealizowany. Kwota wydatkowana na to zadanie **9 900,00 zł**.
- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – **1** wniosek złożony i zrealizowany. Kwota wydatkowana na to zadanie **2 000,00 zł**.
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości – **2** wnioski złożone i zrealizowane. Kwota wydatkowana na to zadanie **60 000,00 zł**,
- Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego – **3** wnioski złożone i zrealizowane. Kwota wydatkowana na to zadanie **22 500,00 zł**.

OBSZAR D - POMOC W UTRZYMANIU AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ POPRZEZ ZAPEWNIENIE OPIEKI DLA OSOBY ZALEŻNEJ:

– **2** złożone wnioski i zrealizowane. Kwota wydatkowana na to zadanie **2 211,43 zł**.

MODUŁ II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym:

- semestr letni: 10 wniosków rozpatrzonych pozytywnie, 1 osobie wypowiedziano umowę . Kwota wydatkowana w semestrze letnim – 21 975,00 zł,
- semestr zimowy: 12 wniosków złożonych i rozpatrzonych pozytywnie. Podpisano umowy na kwotę 34 738,30 zł.

Głównym problemem w uczestnictwie w pilotażowego programu Aktywny Samorząd są cele programu którą muszą spełnić beneficjenci. Program adresowany jest głównie do osób w wieku aktywności zawodowej, aktywnych zawodowo, a jak wynika ze wcześniejszych analiz osobą niepełnosprawnym trudniej jest podjąć zatrudnienie.

Od 2020 r. osoby niepełnosprawne mają możliwość aplikowania o środki PFRON za pośrednictwem Systemu Obsługi Wsparcia (SOW). Jest to dużym ułatwieniem zwłaszcza w okresie pandemii jednak można zauważyć, że z systemu korzystają ludzie młodzi głównie w Module II programu „Aktywny samorząd” o dofinansowanie do kosztów kształcenia na poziomie wyższym.

FORMY WSPARCIA REALIZOWANE W 2022 r.:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- Zadanie 1 - pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu - 3 wnioski złożone na łączną kwotę 21.100,00 zł, 1 wniosek został zrealizowany na kwotę 10.000,00 zł, z pozostałymi wnioskodawcami zostały podpisane umowy na łączną kwotę 11.100,00 zł, wnioski w trakcie realizacji,
- Zadanie 2 - pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu - 1 wniosek złożony na kwotę 2.100,00, podpisana umowa z wnioskodawcą, w trakcie realizacji,

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- Zadanie 1 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych – 7 wniosków złożonych i zrealizowanych na kwotę 62.613,92 zł,
- Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją narządu wzroku – 1 wniosek złożony i zrealizowany na kwotę 5.721,48 zł,
- Zadanie 4 - pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami komunikowania się za pomocą mowy – 4 wnioski złożone i zrealizowane na kwotę 13.094,50 zł,

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- Zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym – 4 złożone wnioski, z czego 2 wnioski zostały zrealizowane na kwotę 18.400,00 zł, 2 pozostałe wnioski na łączną kwotę 50.000,00 zł oczekują na przyznanie dofinansowania z powodu braku środków finansowych. Zostaną rozpatrzone po przyznaniu drugiej transzy środków PFRON,
- Zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 1 złożony wniosek i zrealizowany na kwotę 2.000,00 zł,
- Zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o

niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania – 1 złożony wniosek i zrealizowany na kwotę 7.500,00 zł.

Obszar D- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej – 1 złożony wniosek i zrealizowany na kwotę 938,40 zł.

2) Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym poprzez dofinansowanie do edukacji,

- 11 wniosków złożonych i zrealizowanych na kwotę 29.908,30 zł, (semestr letni),

- 8 wniosków złożonych (semestr zimowy) na kwotę 24.432,30 zł – oczekują na dofinansowanie po przyznaniu drugiej transzy środków PFRON.

Rozliczenie programu Aktywny Samorząd nastąpi 15.04.2023 roku.

Program wyrównywania różnic między regionami III:

Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób niepełnosprawnych do rehabilitacji zawodowej społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie. Powiat Gryfiński jest realizatorem ww. Programu w obszarach „B”, „D” i „F” tj.:

- Obszar „B” - likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowania.
- Obszar „D” - likwidacja barier transportowych: placówki służące rehabilitacji osób niepełnosprawnych prowadzone przez: organizacje pozarządowe, gminy lub powiaty, jednostki prowadzące warsztaty terapii zajęciowej.
- Obszar „F” – tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej.

Projekty realizowane w latach 2021-2023

W 2021 roku w ramach programu PFRON pn. „Program wyrównywania różnic między regionami III” przyznane zostało dofinansowanie następujących projektów:

Obszar „D” – likwidację barier transportowych:

- zakup samochodu (mikrobus) przystosowanego do przewozu dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z terenu Gminy Banie dla Gminy Banie – kwota dofinansowania przez PFRON – **96.616,80 zł**,
- zakup pojazdu do przewozu osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w tym z niepełnosprawnością ruchową dla Gminy Cedynia – kwota dofinansowania przez PFRON - **105.000,00 zł**,
- zakup samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych dla Środowiskowego Domu Samopomocy w Chojnie dla Gminy Chojna – kwota dofinansowania przez PFRON – **105.000,00 zł**,
- likwidacja barier transportowych poprzez zakup samochodu 9-cio osobowego przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych z terenu gminy Stare Czarnowo dla Gminy Stare Czarnowo – kwota dofinansowania przez PFRON – **94.678,50 zł**,

- zakup samochodu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Pomocy Społecznej w Moryniu dla Zgromadzenia Sióstr Benedyktynek Samarytanek Krzyża Chrystusowego – kwota dofinansowania przez PFRON – **105.000,00 zł.**

Projekty realizowane w latach 2022-2023

- Zakup samochodu (mikrobus) przystosowanego do przewozu dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z terenu Gminy Banie dla Gminy Banie – kwota dofinansowania 120 000,00 zł,
- Remont pomieszczeń, podjazdu dla osób niepełnosprawnych, elewacji wejściowej w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Goszkowie – kwota dofinansowania 131 305,20 zł.

Projekty otrzymały dofinansowanie ze środków PFRON. Realizacja nastąpi po podpisaniu umowy z PFRON.

IV. Spółdzielnia Socjalna Osób Prawnych „Promyk” w Goszkowie:

Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych w Goszkowie wraz z Powiatem Gryfińskim w 2014 r. utworzyło Spółdzielnię. Jest to jedna z trzech pierwszych w województwie zachodniopomorskim spółdzielni socjalnych osób prawnych. Celem Spółdzielni jest przywrócenie (reintegracja) na rynek pracy poprzez prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w szczególności:

- a) osób bezrobotnych, w rozumieniu art. 2 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 690, ze.zm.),
- b) osób, o których mowa w art. 1 ust.2 pkt 1-4, 6i7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tj. Dz. U. z 2022 r., poz. 2241),
- c) osób niepełnosprawnych, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tj. Dz.U. z 2021 r., poz.573, ze zm.) oraz umożliwienie osobom bezrobotnym aktywizacji zawodowej.

Zadania powiatu realizowane są na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Spółdzielnia Socjalna „Promyk” w Goszkowie na dzień 31 października 2022 r. zatrudnia 4 osoby, w tym 1 posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności. Jeden z pracowników zatrudniony jest w ramach prac interwencyjnych przez Powiatowy Urząd Pracy w Gryfinie.

Spółdzielnia realizuje usługi cateringowe związane z umową zawartą z Miejsko Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Mieszkowicach, które polegają na dostarczaniu gorących posiłków dla uczniów szkół podstawowych z miejscowości Mieszkowice, Troszyn i Czelin oraz osób uprawnionych skierowanych przez w/w podmiot.

Ponadto Spółdzielnia zrealizowała zamówienia na usługi cateringowe polegające na dostarczeniu i obsłudze imprez okolicznościowych (komunie, chrzciny). Spółdzielnia dostarczyła catering wraz z obsługą na uroczyste otwarcie działalności dla spółki z o.o. non profit „Pełnosprawni” w Gryfinie. W ramach projektu „O krok do samodzielności” współfinansowanego ze środków Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, którego realizatorem było Stowarzyszenie na Rzecz Osób niepełnosprawnych „Promyk” w Goszkowie, Spółdzielnia zapewniła obsługę gastronomiczną oraz zrealizowała wizytę studyjną oraz zajęcia warsztatowe o tematyce kulinarnej dla 20 osób z niepełnosprawnością.

Spółdzielnia w dalszym ciągu kontynuuje współpracę z Fundacją pod Aniołem w Szczecinie, która cyklicznie realizuje w spółdzielni zajęcia kulinarne dedykowane dla seniorów. W ciągu roku Spółdzielnia otrzymuje zlecenia od Powiatu Gryfińskiego, Nadleśnictwa Mieszkowice oraz innych podmiotów np.: duże zlecenie na obsługę konferencji, której organizatorem jest PFRON w Szczecinie.

W ramach promocji swoich produktów, Spółdzielnia „Promyk” uczestniczyła w Festiwalu Miodów i Żywności Ekologicznej w Mieszkowicach.

Od wielu lat Spółdzielnia otrzymuje duże wsparcie z Ośrodka Wsparcia Ekonomii Społecznej w regionie stargardzkim, który świadczy usługi m.in. doradztwa księgowego, biznesowego, prawnego i psychologicznego dzięki czemu udaje się zaoszczędzić fundusze.

Na chwilę obecną jak każdy mikroprzedsiębiorca Spółdzielnia „Promyk” boryka się z ogromnymi trudnościami. Ceny produktów spożywczych, które wykorzystywane są przygotowania cateringu drastycznie się zwiększyły. Ogromny wzrost cen w tym prawdopodobieństwo bardzo wysokiego wzrostu opłat za energię wymusza na Spółdzielni podniesienie cen, czego efektem jest mniejsza ilość zamówień w szczególności dla klienta indywidualnego pomimo poszerzenia oferowanego asortymentu (produkcja chleba, przypraw).

W styczniu 2023 r. znacznie wzrasta najniższe wynagrodzenie więc Zarząd Spółdzielni obawia się, o środki na wynagrodzenia. Spółdzielnia zatrudnia bardzo dobrą załogę, którą chcieliby odpowiednio wynagrodzić, jednakże obecne środki finansowe nie pozwalają im na właściwe docenienie pracowników, a co więcej obawiają się że w/w trudności mogą nawet doprowadzić do likwidacji miejsc pracy i samej Spółdzielni.

V. Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Gryfinie:

Rada Powiatu uchwałą NR XLI/266/2018 z dnia 28 czerwca 2018 r. utworzyła samorządowy zakład budżetowy pod nazwą Powiatowy Zakład Aktywności Zawodowej w Gryfinie. Przedmiotem jego działalności jest realizacja zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Gryfińskiego.

Zakład prowadzi działalność wytwórczo-usługową w zakresie produkcji podpałki ekologicznej, usług krawieckich, niszczenia dokumentów, konfekcjonowania i pakowania, usług sprzątania i pielęgnacji terenów zielonych oraz prowadzenia strzelnicy.

W okresie 2021 i na dzień 31.10.2022 r. zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami wahało się w granicach 40 osób ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

PZAZ otrzymał w 2022 roku dofinansowanie:

- dotację na bieżącą działalność ze środków PFRON – 1.279.300,00 zł
  - dotację celową na bieżącą działalność z Woj. Zachodniopomorskiego - 250.000,00 zł
  - dotację podmiotową na bieżącą działalność ze środków Powiatu Gryfińskiego – 110.000,00zł
- Łącznie: 1.639.300,00 zł.

Natomiast w roku 2023 przewidziano dotacje do działalności w wysokości:

- dotację na bieżącą działalność ze środków PFRON – 1.240.000,00 zł
  - dotację celową na bieżącą działalność z Woj. Zachodniopomorskiego - 300.000,00 zł
  - dotację podmiotową na bieżącą działalność ze środków Powiatu Gryfińskiego – 130.000,00zł.
- Łącznie: 1.670.000,00zł

Analiza problemów osób z niepełnosprawnościami zatrudnionych w Powiatowym Zakładzie Aktywności Zawodowej w Gryfinie.

Głównym problemem osób z niepełnosprawnościami, zatrudnionych w PZAZ w Gryfinie jest negatywna postawa pracodawców wobec osób niepełnosprawnych. Zachowania i postawy pracodawców w stosunku do osób niepełnosprawnych ujawniają się w niechęci lub braku woli zatrudnienia takich osób. Najczęstszą przyczyną braku zainteresowania pracodawców zatrudnieniem osób niepełnosprawnych jest obawa, że te osoby będą mniej wydajne od pozostałych pracowników. Kolejnymi przyczynami są obawy dotyczące kosztów związanych z zatrudnianiem osoby niepełnosprawnej oraz obawa, że osoby te nie zostaną zaakceptowane przez współpracowników.

Ważnym i często zgłaszanym problemem jest brak wsparcia ze strony rodziny, czy opiekunów pracowników z niepełnosprawnościami. Pracownicy zgłaszają poczucie ograniczenia swobody życiowej takie jak; poczucie nadmiernej kontroli, wykorzystywania finansowego, brak możliwości usamodzielnienia się. Pracownicy sami deklarują chęć zamieszkania osobno np. w mieszkaniu treningowym czy chronionym, w których mogliby nauczyć się podstaw dorosłego samodzielnego życia.

Osoby zamieszkałe na terenie powiatu gryfińskiego a zwłaszcza z terenów wiejskich, dojeżdżające do pracy z okolic Chojny, Trzcńska-Zdrój, Widuchowej, Mieszkowic, Gryfina, Bani, często zgłaszają problemy związane z uciążliwością dojazdów do pracy. Brak połączeń PKP, PKS (od sierpnia 2022 roku problem się pogłębił w związku z wprowadzonymi zmianami w rozkładach jazdy PKS) powoduje ograniczenia czasowe w realizacji zleceń wykonywanych przez

PZAZ

w Gryfinie, czy też brak możliwości podjęcia pracy zmianowej. Brak dojazdu powoduje również ograniczenia w dostępie do różnych form kultury oraz ograniczone możliwości uczestniczenia w spotkaniach integracyjnych ze znajomymi.

Zwrócono też uwagę na to, że niektórzy z pracowników czują się osamotnieni. Ich marzeniem jest znalezienie partnera czy partnerki, oderwanie się od rodziny oraz znalezienie przyjaciół, z którymi mogliby spędzać czas popołudniami.

Najczęstszymi problemami z zakresu zdrowia, zgłaszanymi przez pracowników Powiatowego Zakładu Aktywności Zawodowej w Gryfinie jest słaby dostęp do lekarza psychiatry oraz bardzo długi czas oczekiwania na specjalistyczną terapię w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia. Kobiety z niepełnosprawnościami fizycznymi, zwróciły uwagę na brak wyposażenia gabinetów ginekologicznych w specjalistyczne fotele ginekologiczne. Jest to często powodem odmowy zrobienia przez lekarzy podstawowych badań np. takich jak cytologia. Osoby z niepełnosprawnościami nie posiadają podstawowej wiedzy w zakresie edukacji społecznej finansowej czy seksualnej. Zatrudnienie w PZAZ w Gryfinie stanowi dla nich otwarcie się na świat ludzi pełnosprawnych. Doświadczają pozytywnych emocji, edukacji społecznej i zawodowej. Pozytywnie wypowiadają się na temat pracy w zakładzie i często poddają refleksji swoje dotychczasowe życie jedynie wśród najbliższej rodziny.

VI. POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

1. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności:

- a) orzekanie ustalające stopień niepełnosprawności który stanowi podstawę do przyznawania ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów,
- b) prowadzenie postępowań w sprawach wydawania legitymacji dokumentujących niepełnosprawność,
- c) prowadzenie postępowań w sprawach wydawania kart parkingowych.

Powiatowy zespół orzeka na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo za ich zgodą na wniosek ośrodka pomocy społecznej.

<i>Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności</i>	2021 r. (stan na 31.10.2021 r.)	2022 r. (stan na 31.10.2022 r.)
Ilość złożonych wniosków, w tym wg wieku wnioskodawców i celu:	1152	1169
a) osoby <u>do 16 roku życia</u> :	124	149
- zasiłek pielęgnacyjny,	87	73
- świadczenie pielęgnacyjne,	36	70
- inne (legitymacja, oddzielny pokój),	1	6
b) osoby <u>powyżej 16 roku życia</u> :	1028	1020
- odpowiednie zatrudnienie,	115	130
- uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej,	0	1
- zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,	5	5
- korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia,	119	135
- zasiłek pielęgnacyjny,	205	145
- korzystanie z karty parkingowej,	436	428
- inne (legitymacja, oddzielny pokój).	114	117
	34	59
Ilość wydanych orzeczeń, w tym:	1041	1032
- orzeczeń dla osób do 16 roku życia	117	134
- orzeczeń dla osób po 16 roku życia	924	898
Ilość wydanych legitymacji	192	211
Ilość wydanych kart parkingowych	200	188
Ilość negatywnych orzeczeń	55	72
- Zatrudnienie w Zespole do Spraw Orzekania :	17	17
przewodnicząca,	1	1
sekretarz,	1	1
lekarz,	5	5
psycholog,	3	3
pedagog,	3	3
doradca zawodowy,	2	2
pracownik socjalny.	2	2

Środki finansowe w 2021 r. (dotacja) przeznaczone na działalność Zespołu stanowiły kwotę **384 700,00 zł**, z czego 20,56 zł zostało zwrócone.

Koszt wydania 1 orzeczenia – około **290,00 zł**.

Środki finansowe w 2022 r. (dotacja) przeznaczone na działalność Zespołu stanowią kwotę

388 289,00 zł.

Koszt wydania 1 orzeczenia – około **330,00 zł.**

Na podstawie powyższego zestawienia stwierdza się, że w roku 2022 w odniesieniu do roku 2021 wzrosła liczba złożonych wniosków o wydanie orzeczenia, natomiast ilość wydanych orzeczeń nieznacznie zmalała. Zauważyć można, że w roku 2022 zwiększyła się ilość wydanych orzeczeń dla dzieci, mniej orzeczeń wydano dla dorosłych. W roku 2022 zwiększyła się liczba wydanych legitymacji natomiast wydano mniej kart parkingowych. W roku 2022 wzrosła ilość negatywnych orzeczeń.

VII. Działania podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Gryfinie w celu zaktywizowania zarejestrowanych osób niepełnosprawnych w 2021 i 2022r.:

1. Osoby niepełnosprawne zarejestrowane w PUP w Gryfinie w okresie od 01.01.2021r. do 30.09.2022r.

NIEPEŁNOSPRAWNI – zarejestrowani w PUP w Gryfinie – stan na koniec każdego miesiąca			
Miesiąc / rok	Ogółem	Bezrobotni	Poszukujący pracy
2021			
styczeń	137	123	14
luty	141	126	15
marzec	150	136	14
kwiecień	160	138	22
maj	146	127	19
czerwiec	131	114	17
lipiec	118	102	16
sierpień	116	103	13
wrzesień	136	121	15
październik	127	113	14
listopad	126	112	14
grudzień	130	117	13
2022			
styczeń	129	116	13
luty	124	112	12
marzec	127	116	11
kwiecień	125	114	11
maj	128	117	11
czerwiec	125	114	11
lipiec	121	110	11
sierpień	122	111	11
wrzesień	123	113	10

2. Oferty pracy i aktywizacji zawodowej zgłaszane do PUP w Gryfinie w okresie od 01.01.2021r. do 30.09.2022r.

WOLNE MIEJSCA PRACY I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ – zgłaszane przez pracodawców w poszczególnych miesiącach		
Miesiąc / rok	2021	2022
styczeń	6	3
luty	3	10
marzec	6	19
kwiecień	9	2
maj	1	1
czerwiec	1	7
lipiec	4	2
sierpień	10	4
wrzesień	22	11
październik	5	X
listopad	41	X
grudzień	3	X
RAZEM	111	59

3. Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa w okresie od 01.01.2021r. do 30.09.2022r.

Osoby niepełnosprawne korzystały z poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w zakresie wyboru formy pomocy określonej w ustawie, kierunku kształcenia ustawicznego lub zawodu, a także z pomocy w nabywaniu umiejętności poszukiwania pracy.

PORADNICTWO ZAWODOWE I INFORMACJA ZAWODOWA – osoby objęte wsparciem		
Forma pomocy	2021	DO 30.09.2022
Indywidualne i grupowe poradnictwo zawodowe	4	5
informacja zawodowa	20	12
RAZEM	24	17

4. Działania dla osób niepełnosprawnych finansowane z Funduszu Pracy w okresie od 01.01.2021r. do 30.09.2022r.

AKTYWNE FORMY PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU		
Forma pomocy	2021	DO 30.09.2022
szkolenia	1	4
staże	5	6
prace interwencyjne	3	2
roboty publiczne	1	0
prace społecznie użyteczne	7	6
środki na podjęcie działalności gospodarczej	2	1
zatrudnienie na refundowanym stanowisku pracy	3	1

dofinansowano koszty wynagrodzeń dla skierowanego bezrobotnego, skierowanego opiekuna lub skierowanego poszukującego pracy w spółdzielni socjalnej	1	1
RAZEM	22	21

5. Działania dla osób niepełnosprawnych finansowane z PFRON w okresie od 01.01.2021r. do 30.09.2022r.

Na podstawie uchwał Rady Powiatu w sprawie określenia zadań realizowanych ze środków PFRON, sfinansowano następujące zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej:

AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH		
Nazwa zadania	Liczba osób objętych	Kwota w złotych
2021		
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	1	82 567,80
2022		
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	1	92 741,40

VIII. PODSUMOWANIE:

System pomocy społecznej w Polsce podlega ciągłym zmianom, które mają przyczynić się do tego, aby oferowane świadczenia i usługi socjalne odpowiadały potrzebom i możliwościom osób i rodzin, a wprowadzane mechanizmy wpływały w sposób aktywizujący ich do działania oraz pomagały aktywnie uczestniczyć w życiu publicznym.

Podsumowując przedstawione informacje podkreślić należy, że realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej w powiecie gryfińskim jest ukierunkowana na ochronę i polepszenie warunków życia najsłabszych grup społecznych, zagrożonych wykluczeniem społecznym w tym osób z niepełnosprawnościami. Problemy i potrzeby osób niepełnosprawnych będą różne w zależności od wieku, płci, fazy życia i środowiska.

Na podstawie zaprezentowanej analizy stanu i skuteczności pomocy społecznej w powiecie gryfińskim za rok 2021 i częściowo za 2022 można stwierdzić, że w celu podniesienia skuteczności pomocy, jej efektywniejszego i skuteczniejszego działania na rzecz niwelowania ubóstwa i dysproporcji społecznej mieszkańców w powiecie gryfińskim, podejmowane działania powinny zmierzać do:

- 1) dalszego inicjowania i poszerzania współpracy jednostek pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi, w szczególności w zakresie świadczenia pomocy o charakterze niepieniężnym, tj., pomocy osobom chorym i niepełnosprawnym;

- 2) kontynuowania i rozwoju działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie problemom społecznym poprzez realizację programów osłonowych w zakresie pomocy społecznej oraz tworzenie nowych projektów skierowanych do osób wykluczonych społecznie zwłaszcza z powodu niepełnosprawności, w celu przywrócenia tych osób do życia społecznego i zawodowego;
- 3) dalszego utrzymania oraz rozwijania istniejącej infrastruktury skierowanej do osób niepełnosprawnych;
- 4) wspierania i rozwijania doradztwa i poradnictwa specjalistycznego niezbędnego do przezwycięzania trudności i radzenia w występujących sytuacjach kryzysowych;
- 5) bieżącego reagowania na nowe problemy społeczne oraz dostosowanie oferty usług do zmieniających się potrzeb indywidualnych i lokalnych z zastosowaniem innowacyjnych metod i narzędzi.

Podsumowując, problemy i potrzeby osób niepełnosprawnych są różne w zależności od wieku, płci, fazy życia i środowiska. W dzieciństwie i młodości niepełnosprawność wiąże się z większymi

i specyficznymi potrzebami opiekuńczymi i edukacyjnymi. Dla młodych osób dorosłych z niepełnosprawnościami większe problemy mogą się wiązać z dojrzewaniem płciowym, zakładaniem własnej rodziny, kontynuowaniem edukacji na wyższych poziomach i przejściem ze świata szkolnego i domu rodzinnego do świata zatrudnienia i samodzielności życiowej. Osoby, które nabyły niepełnosprawność w wieku produkcyjnym, gdy już rozwinęła się ich kariera zawodowa mają problemy z jej kontynuowaniem oraz z akceptacją i dostosowaniem do nowej sytuacji w jakiej się znaleźli z powodu nabytej niepełnosprawności. Dla osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym szczególnie ważne jest poczucie przydatności zwłaszcza w sferze zawodowej, dla tego należy wspierać takie osoby w powrocie na rynek pracy poprzez np. szkolenia i przebranżowienie uwzględniające ich niepełnosprawność. Z kolei osoby starsze i niepełnosprawne mogą mieć trudności z samodzielnym zaspokajaniem swoich potrzeb w środowisku lokalnym. Starsze osoby zwłaszcza z niepełnosprawnościami często czują się niepotrzebne i dochodzi u nich do samoizolacji dla tego tak ważne jest „wyciąganie” tych osób z domu poprzez lokalnych animatorów i asystentów osób niepełnosprawnych.